

2016

RAPORT ZARZĄDU
JEDNOSTKI DOMINUJĄCEJ
O CZYNNIKACH RYZYKA

FLASH&DQ

4. ZARZĄDZANIE RYZYKIEM

Podmioty funkcjonujące w ramach Grupy Kapitałowej LUG S.A. aktywnie zarządzają ryzykiem operacyjnym i finansowym w celu optymalizacji wszelkich procesów biznesowych zachodzących wewnątrz Grupy oraz maksymalizacji jej wartości rynkowej. Każda ze spółek jest obarczona tylko wybranymi rodzajami ryzyka, które składają się na kompleksowe zestawienie ryzyk Grupy Kapitałowej LUG S.A. zgrupowanych w dwie kategorie: czynniki ryzyka związane z otoczeniem oraz czynniki związane z działalnością.

4.1. Czynniki ryzyka związane z otoczeniem Grupy Kapitałowej LUG S.A.

4.1.1. Ryzyko związane z koniunkturą makroekonomiczną i branżową

Rozwój branży oświetleniowej oraz działalność Grupy Kapitałowej LUG S.A. jest bezpośrednio skorelowany z koniunkturą gospodarczą w kraju oraz na świecie. Dla sytuacji finansowej Grupy Kapitałowej Emitenta działającej zarówno na polskim rynku, jak i eksportującej profesjonalne systemy oświetleniowe na rynki zagraniczne najważniejsze znaczenie mają takie zmienne makroekonomiczne, jak: tempo wzrostu gospodarczego, tempo rozwoju branży budowlanej oraz poziom inwestycji w jej poszczególnych segmentach, poziom stóp procentowych, polityka fiskalna oraz poziom kursu walut obcych względem złotego.

Jednym z głównych czynników determinujących poziom aktywności gospodarczej Grupy Kapitałowej LUG S.A. w skali globalnej była dynamika wzrostu PKB. Według wstępnych danych Głównego Urzędu Statystycznego, w całym 2016 roku tempo wzrostu gospodarczego wyniosło 2,8 proc. Było to najniższe tempo wzrostu gospodarczego od trzech lat. Głównym czynnikiem wzrostu gospodarczego w całym 2016 roku był popyt krajowy. Składnikiem popytu krajowego o najniższej dynamice były w 2016 roku nakłady brutto na środki trwałe, czyli inwestycje. Zdaniem Instytutu, tempo ich wzrostu osiągnęło w całym roku -5,5 proc. Roczne tempo zmiany nakładów brutto na środki trwałe było ujemne po raz pierwszy od 2013 roku; był to również najgłębszy spadek tego wskaźnika od 2002 roku. Na spadek nakładów inwestycyjnych w 2016 roku złożyły się: mniejszy napływ środków unijnych na realizację inwestycji infrastrukturalnych, wstrzymywanie inwestycji samorządowych związane z cyklem wyborczym oraz niepewność przedsiębiorców w związku z krajową sytuacją polityczną.

W celu minimalizacji negatywnego wpływu słabej koniunktury rynkowej, Emitent nadzorując działalność spółek zależnych podejmował działania mające na celu obniżenie kosztów działalności, poprawę efektywności funkcjonowania oraz optymalizację wszystkich procesów biznesowych zachodzących w Grupie Kapitałowej LUG S.A. Ponadto Emitent umacnia swoją pozycję na dotychczasowych oraz wkracza na nowe rynki zbytu (Argentyna), zapewniając w ten sposób dywersyfikację geograficzną przychodów oraz zwiększając swój udział w produkcji sprzedanej światowego przemysłu oświetleniowego.

4.1.2. Ryzyko zmienności otoczenia prawnego

Uregulowania prawne, ich interpretacje oraz praktyka prawna wciąż podlegając w Polsce relatywnie częstym zmianom, m.in. także w związku z procesem dostosowywania do wymogów Unii Europejskiej. Przepisy prawne mogące mieć pozytywny, jak i negatywny wpływ na prowadzenie działalności gospodarczej przez Emitenta i spółki wchodzące w skład jego Grupy Kapitałowej, to przede wszystkim: prawo podatkowe, prawo zamówień publicznych, prawo budowlane, prawo pracy

i ubezpieczeń społecznych, prawo handlowe, prawo międzynarodowe oraz prawo dotyczące publicznego obrotu papierami wartościowymi.

Szczególnie polski system podatkowy charakteryzuje się częstymi zmianami przepisów, z których wiele nie zostało sformułowanych w sposób dostatecznie precyzyjny i brak jest ich jednoznacznej wykładni. Interpretacje przepisów podatkowych ulegają częstym zmianom, a zarówno praktyka organów skarbowych, jak i orzecznictwo sądowe w sferze opodatkowania, nie są jednolite.

Ze względu na częste zmiany przepisów, w szczególności przepisów podatkowych i wielość ich interpretacji, Emitent tak jak inne podmioty, jest narażony na negatywny wpływ powyższej sytuacji. Aby zapobiec potencjalnym wątpliwościom i niejasnościom w interpretacji przepisów prawnych Grupa Kapitałowa LUG S.A. korzysta z usług profesjonalnych doradców i kancelarii prawnych. Spółka zależna LUG Light Factory Sp. z o.o. występuje także o indywidualne interpretacje podatkowe bezpośrednio do Ministerstwa Finansów.

4.2. Czynniki ryzyka związane z działalnością Grupy Kapitałowej Emitenta

4.2.1. Ryzyko związane z sezonowością sprzedaży

Podstawowym asortymentem sprzedawanym przez Grupę Kapitałową Emitenta są oprawy oświetleniowe. Produkty te najczęściej wykorzystywane są w końcowym etapie procesu inwestycyjnego w branży budowlanej. Proces ten tradycyjnie rozpoczyna się w sezonie wiosennym. W związku z tym większość prac wykończeniowych przypada na sezon jesienno-zimowy.

Sezonowość jest czynnikiem charakterystycznym dla całej branży budowlanej. Najniższe przychody podmiotów z przedmiotowej branży odnotowywane są w pierwszym półroczu roku kalendarzowego, a zdecydowany ich wzrost w drugim. Grupa Kapitałowa Emitenta jest przygotowana do pracy w warunkach sezonowości sprzedaży i z wyprzedzeniem podejmuje właściwe działania, przygotowujące na odpowiednie kwartały. Polityka zatrudnienia uwzględniająca sezonowość oraz model zarządzania magazynem komponentów i wyrobów gotowych łagodzą skutki tego rodzaju ryzyka.

Grupa Kapitałowa stara się także zmienić strukturę sprzedaży eksportowej aby przeciwdziałać antycypowanym negatywnym zmianom w popycie na oprawy oświetleniowe na rynkach Rosji i Ukrainy. W tym celu prowadzone były prace nad zwiększeniem sprzedaży na rynki skandynawskie i do Europy Zachodniej. Cały czas prowadzone są także działania mające na celu zwiększenie udziału produkcji eksportowej w strukturze sprzedaży, co przy odpowiednim zarządzaniu ryzykiem zmiany kursu walutowego może zmniejszyć wpływ zjawiska sezonowości na wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Emitenta. Jest to cel strategiczny Grupy Kapitałowej LUG S.A.

Dodatkową formą przeciwdziałania ryzyku sezonowości sprzedaży jest zwiększanie eksportu produktów na rynki charakteryzujące się innym cyklem budowlanym, bądź całkowicie odporne na sezonowość tego cyklu.

4.2.2. Ryzyko zmian tendencji rynkowych

Możliwość zmiany tendencji rynkowych i trendów w zakresie profesjonalnego oświetlenia o wysokich parametrach technicznych sprawia, że Grupa Kapitałowa Emitenta narażona jest na ryzyko pogorszenia wyników sprzedaży. Aby zminimalizować to ryzyko prowadzone są badania preferencji klientów, których wyniki wzbogacane są wiedzą i doświadczeniem pracowników działu sprzedaży i kadry zarządzającej. Pracownicy odpowiedzialni za wprowadzanie nowych produktów do oferty

Grupy są obecni na najważniejszych imprezach targowych na świecie oraz sympozjach i spotkaniach o tematyce oświetleniowej. Dzięki takim działaniom oprawy marki LUG są dostosowywane do aktualnych trendów. Ponadto nowoczesny, zautomatyzowany park maszynowy pozwala na elastyczne dostosowywanie zleceń produkcyjnych do aktualnych zamówień klientów i produkcję krótkich serii opraw, a także na tzw. customizację, czyli dostosowanie poszczególnych rozwiązań świetlnych do wymogów indywidualnego klienta. Te wszystkie czynniki sprawiają, że firma LUG wprowadza do swojego asortymentu rozwiązania oświetleniowe odpowiadające najnowszym trendom, a także stara się wychodzić na przód i wyprzedzać konkurencję proponując klientom innowacyjne wartości kreowane w ramach portfolio marek. Dominującym trendem branży oświetleniowej jest obecnie intensywny rozwój technologii LED, którą Emitent wdrożył do swoich produktów z wyprzedzeniem dostosowując także możliwości produkcyjne.

4.2.3. Ryzyko związane z konkurencją

Na wyniki finansowe osiągnięte przez Grupę Kapitałową Emitenta może mieć wpływ obniżanie cen oferowanych produktów czy wręcz ceny dumpingowe stosowane przez firmy konkurencyjne. Obecnie w Polsce działają niemal wszystkie znaczące światowe firmy oświetleniowe, co wpływa na zaostrzenie konkurencji na rynku opraw oświetleniowych i źródeł światła. Należy zauważyć, że zwiększenie popytu na produkty oświetleniowe powoduje zaostrzenie się konkurencji czego wynikiem jest walka cenowa, a co za tym idzie obniżanie marż realizowanych na sprzedaży.

Dodatkowym elementem ryzyka związanego z konkurencyjnością jest ekspansja firm z Dalekiego Wschodu, które coraz częściej i szybciej kopiuje europejskie rozwiązania i wprowadzają na rynek produkty, charakteryzujące się w większości niską jakością, ale co za tym idzie również niską ceną. Spółka ogranicza ryzyko związane z konkurencją poprzez stałe rozszerzanie oferty o oprawy oświetleniowe zaawansowane technologicznie i ciekawe wzorniczo. Wyższą jakość produktów gwarantują także nieustanne inwestycje w Dział Wdrożeń spółki LUG Light Factory Sp. z o.o. oraz zmniejszanie kosztów produkcji opraw, dzięki inwestycji we własną linię produkcyjną komponentów LED.

4.2.4. Ryzyko związane ze wzrostem kosztów działalności

Znacząca część kosztów według rodzaju jest stała lub podlega wzrostom i nie może być szybko skorygowana jeżeli przyszłe przychody ze sprzedaży Grupy Kapitałowej Emitenta okażą się niższe od oczekiwanych, wzrost kosztów może być szybszy niż wzrost przychodów ze sprzedaży lub pojawią się nieprzewidziane koszty. Odpowiednio, jeżeli przychody ze sprzedaży Grupy Emitenta w którymkolwiek okresie będą znacząco niższe niż oczekiwane, korekta podstawowych kosztów w odpowiedniej proporcji wystarczająco szybko może się okazać niemożliwa, co może wpłynąć na obniżenie rentowności Grupy Kapitałowej Emitenta.

Oprócz wartości sprzedanych produktów, towarów i materiałów, które stanowią największą część kosztów według rodzaju Grupy LUG S.A., na wyniki operacyjne i finansowe Grupy LUG S.A. wpływają inne istotne koszty m.in. zużycie materiałów i energii, świadczenia pracownicze oraz usługi obce. Wzrost wyżej opisanych kosztów Grupy Emitenta zależy w dużym stopniu od czynników będących poza kontrolą Spółki. Czynniki, które mogą skutkować wzrostem kosztów obejmują w szczególności: inflację, zmiany w systemie podatkowym (w szczególności wyższe podatki), koszty transportu, wzrost cen ropy, wzrost płacy minimalnej (która wpłynie na średni koszt pracy w Grupie Kapitałowej LUG S.A. oraz może wpłynąć na koszt usług świadczonych przez podmioty zewnętrzne), zmiany polityki

rządu, zmiany kodeksu pracy i innych przepisów lub innych regulacji. Wzrost wyżej wskazanych oraz dodatkowych kosztów może bezpośrednio wpłynąć na wyniki Grupy LUG S.A. i jej pozycję finansową. Grupa LUG S.A. nie może zapewnić, że pokrycie wyższych kosztów z wyższych przychodów ze sprzedaży będzie możliwe.

4.2.5. Ryzyko związane ze spłatą należności przez kontrahentów

W obecnych warunkach gospodarczych zachowanie płynności finansowej jest jednym z podstawowych warunków zapewniającym przedsiębiorstwom stabilność funkcjonowania i rozwoju. Płynność finansowa Grupy Kapitałowej LUG S.A. jest nierozdzielnie związana z terminową spłatą należności przez kontrahentów, w związku z czym Zarząd Emitenta zastrzył realizowaną politykę windykacyjną oraz podjął szereg działań zmierzających do minimalizacji ryzyka związanego z terminową regulacją należności:

- ubezpieczania należności wynikających z wszelkich kontraktów z odbiorcami krajowymi i zagranicznymi;
- objęcie umową factoringu niepełnego kluczowych kontrahentów Grupy Kapitałowej LUG S.A. do wysokości przyznanego ubezpieczenia.;
- w przypadku niemożliwości ubezpieczenia danego kontraktu stosowany jest system realizacji zamówienia oparty o przedpłaty.

4.2.6. Ryzyko związane z karami za niewykonanie lub nieterminowe wykonanie zleceń

W związku z działalnością Grupy Kapitałowej Emitenta w branży oświetleniowej Grupa może być narażona na ryzyko związane z karami za nieterminowe wykonanie zleceń. Grupa Kapitałowa LUG S.A. zabezpiecza się przed tym ryzykiem poprzez staranną analizę umów z kontrahentami oraz długoterminową współpracę z dostawcami komponentów w oparciu o kontrakty. Spółki z Grupy nie podpisują z kontrahentami umów przewidujących niekorzystne terminy dostaw. Sporadycznie podpisywane są umowy zawierające kary umowne za niewykonanie lub nieterminowe wykonanie dostaw opraw.

4.2.7. Ryzyko wzrostu cen surowców i komponentów

Koszty produkcji opraw oświetleniowych uzależnione są od cen surowców, których ceny określane są na podstawie indeksów międzynarodowych giełd towarowych (aluminium, stali, szkła, miedzi, ropy naftowej - jako surowców do produkcji tworzyw sztucznych oraz farb proszkowych wykorzystywanych w malarni) oraz różnego rodzaju komponentów elektronicznych i elektrycznych wykorzystywanych do produkcji. Ogromny popyt ze strony szybko rozwijających się gospodarek, w tym azjatyckich oraz sytuacja geopolityczna w państwach zasobnych w surowce zwiększa ryzyko wystąpienia wzrostu cen surowców i komponentów. Zagrożeniem dla Emitenta wynikającym z sytuacji na rynku surowców jest utrudniona dostępność komponentów elektronicznych. W celu minimalizacji wskazanego ryzyka, Emitent prowadzi monitoring poziomów cen surowców strategicznych. Stosowany jest również system kwalifikacji dostawców w ramach procedur ISO, a także współpraca z dostawcami komponentów odbywa się w oparciu o długoterminowe plany zakupowe, które są precyzowane w momencie realizacji dostawy. Ponadto Grupa Kapitałowa LUG S.A. posiada odpowiadające zapotrzebowaniu poziomy zapasów komponentów, co przekłada się na wielkość zapasów magazynowych.

4.2.8. Ryzyko pogorszenia reputacji i utraty zaufania odbiorców

Zasadniczą rolę w budowaniu trwałych relacji z klientem, opartych na przywiązaniu do produktu, jest jakość oraz dobry wizerunek producenta. Pogorszenie wizerunku organizacji i utrata zaufania odbiorców do usług i produktów marki LUG może spowodować spadek sprzedaży, co w konsekwencji mogłoby odbić się negatywnie na wynikach Grupy Kapitałowej LUG S.A. Mając na celu utrzymanie zaufania odbiorców, oprawy marki LUG poddawane są rygorystycznym testom przed wprowadzeniem na rynek, a każdy nowy produkt podlega weryfikacji z oceną oczekiwań klientów oraz walidacji. Ponadto Emitent w swej codziennej działalności minimalizuje ryzyko związane z pogorszeniem reputacji odpowiedzialnie zarządzając relacjami ze swoimi wszystkimi interesariuszami oraz przestrzegając rekomendacji zawartych w dokumencie „Dobre praktyki spółek notowanych na NewConnect”.

4.2.9. Ryzyko związane z finansowaniem kapitałem obcym i zmianami stóp procentowych

Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej LUG S.A. przy realizacji projektów rozwojowych wykorzystują m.in. finansowanie pochodzące z kredytów bankowych. W związku z tym, że wskazane w sprawozdaniu finansowym umowy kredytowe krótko- i długoterminowe konstruowane są na bazie zmiennego oprocentowania, Emitent podobnie jak inne podmioty, narażony jest na oddziaływanie ryzyka zmiany poziomu stóp procentowych. W celu minimalizacji tego rodzaju ryzyka prowadzone jest długoterminowe planowanie, a każdą inwestycję poprzedza dogłębna analiza finansowa. Biorąc pod uwagę wyniki finansowe Grupy Kapitałowej Emitenta oraz prawidłowe wielkości wskaźników zadłużenia, ryzyko postawienia w stan wymagalności zobowiązań kredytowych jest mało prawdopodobne.

4.2.10. Ryzyko realizacji celów strategicznych

Ekspozycja Grupy Kapitałowej LUG S.A. na ryzyko dotyczące realizacji celów strategicznych wiąże się z nieosiągnięciem założonych parametrów wzrostu i brakiem oczekiwanych efektów w przypadku zrealizowania celów bądź też z osiągnięciem celów opartych na błędnych analizach i prognozach sytuacji makroekonomicznej czy trendów rozwojowych branży. W obu przypadkach bezzwrotne nakłady poniesione na realizację błędnie sprecyzowanych celów mogą pogorszyć kondycję finansową podmiotów tworzących Grupę Kapitałową LUG S.A.

W celu minimalizacji tego typu ryzyka każdorazowo implementację strategii poprzedza analiza konsekwencji decyzji biznesowych pod kątem poziomu ryzyka. W przypadku gdy jest on akceptowalny, następuje określenie sposobów zarządzania nim. W wyniku wskazanych procedur Zarząd Emitenta identyfikuje i eliminuje obszary stanowiące potencjalne zagrożenie dla rozwoju Grupy Kapitałowej LUG S.A.

4.2.11. Ryzyko uzależnienia od dostawców

Emitent i jego spółki zależne prowadzą politykę zakupu komponentów opartą o ideę dywersyfikacji, w związku z czym ekspozycja na ryzyko związane z uzależnieniem od dostawcy jest ograniczona. W zakresie każdego z komponentów Grupa posiada co najmniej dwóch niezależnych i sprawdzonych dostawców. Minimalizacja ryzyka odbywa się również poprzez bieżący monitoring rynku komponentów, który umożliwia obserwację trendów i wczesną identyfikację ewentualnych zagrożeń. Ponadto Zarząd Emitenta, chcąc uniezależnić spółki z Grupy LUG w 2015 roku zakończył budowę nowej fabryki, będącej centrum badawczo - rozwojowym Grupy Kapitałowej LUG S.A., gdzie prowadzone są prace nad rozwojem komponentów LED i wdrażane są nowe produkty. Dzięki własnej

produkcji płytek SMD i innych komponentów ryzyko uzależnienia od dostawców jest bardzo ograniczone.

4.2.12. Ryzyko związane z realizacją umowy z Rządem Prowincji Misiones i rozwojem działalności w Argentynie

W październiku 2016 r. Grupa Kapitałowa LUG S.A. zawarła z Rządem Prowincji Misiones (Argentyna) umowę dotyczącą utworzenia przez LUG S.A. zakładu produkcyjno - montażowego opraw oświetleniowych LED w Prowincji Misiones oraz dostawy przez LUG S.A. opraw oświetleniowych w technologii LED. Ponadto przedmiotem porozumienia jest ustanowienie wzajemnej wyłączności na produkcję technologii LED oraz rozwój zakładu dedykowanego tej technologii na terenie prowincji. Zgodnie z przedstawionym powyżej porozumieniem szacowana wartość dostarczonych opraw będzie wynosić w samym pierwszym etapie około 5,6 mln euro. Ponadto pod warunkiem pozytywnej realizacji pierwszego etapu umowy, Rząd Prowincji Misiones zobowiązał się w drugim etapie do nabycia kolejnych opraw oświetleniowych o wartości około 15 mln euro w ciągu kolejnych 3 lat. Emitent identyfikuje ryzyko, że w wyniku nieprzewidzianych zdarzeń przedmiotowa inwestycja LUG S.A. może ulec opóźnieniu, w szczególności w zakresie budowy zakładu lub nie zostanie zrealizowana w całości zgodnie z pierwotnymi założeniami. Ponadto zgodnie z zapisami umowy Rząd Prowincji Misiones w przypadku braku pozytywnej realizacji pierwszego etapu umowy może odstąpić od realizacji nabycia kolejnych opraw oświetleniowych o wartości około 15 mln euro, co może mieć niekorzystny wpływ na działalność Grupy Kapitałowej Emitenta, jej sytuację finansową i wyniki. W celu ograniczenia przedmiotowego ryzyka Emitent bardzo dokładnie wypełnia wszelkie uzgodnienia pomiędzy stronami i na bieżąco monitoruje wypełnianie wszystkich zobowiązań wynikających z obustronnych ustaleń. Ponadto zgodnie z realizowanym przez Emitenta geograficznym podziałem działalności w ramach Grupy Kapitałowej LUG S.A. całość praw i obowiązków związanych z inwestycją w Argentynie zostanie przejęta przez spółkę joint venture LUG Argentina, która w całości będzie odpowiadać za działalność i inwestycję Grupy na terenie Argentyny i innych Państw Ameryki Południowej, co w znaczący sposób usprawni nadzór nad realizacją postanowień przedmiotowej umowy z Rządem Prowincji Misiones, w tym budowy fabryki LED i dalszym rozwojem działalności Emitenta i jego Grupy na rynku Argentyńskim i pozostałych krajach Ameryki Południowej.

4.2.13. Ryzyko kursu walutowego

Ryzyko kursowe jest nieodłącznym elementem funkcjonowania każdej firmy, która dokonuje transakcji w walutach obcych. Ze względu na istotny udział sprzedaży eksportowej w strukturze przychodów Grupy Kapitałowej Emitenta, jest ona w szczególności narażona na ryzyko związane ze zmianami kursów walut. Przychody ze sprzedaży eksportowej generowane są głównie w euro. Ponadto finansowanie działalności Grupy odbywa się z wykorzystaniem kredytów zaciągniętych w euro. Emitent minimalizuje wpływ ryzyka walutowego na wyniki finansowe stosując dostępne instrumenty finansowe, w 2016 roku były to kontrakty forward. Każdorazowo decyzję o wyborze instrumentu poprzedzała dogłębna analiza i planowanie finansowe, a instrumenty te służą wyłącznie do zabezpieczenia płatności. Kontrakty forward w posiadaniu Grupy Kapitałowej LUG S.A. nie są instrumentami gry spekulacyjnej. Ponadto ryzyko kursowe jest minimalizowane poprzez zrównoważenie zakupów i eksportu produktów gotowych.

4.2.14. Ryzyko związane z wycofaniem partii produkcyjnych z rynku

Wprowadzone na poszczególne rynki wyroby i towary mogą zostać wycofane, przede wszystkim z powodu wad fabrycznych danej partii asortymentu, co może niekorzystnie wpływać na osiągnięte przez Grupę Kapitałową Emitenta wyniki finansowe. W przypadku wycofania wyrobu lub towaru oferowanego na jednym z rynków Unii Europejskiej istnieje zagrożenie konieczności wycofania tego wyrobu lub towaru z innych rynków Unii Europejskiej, co wiąże się z dodatkowymi kosztami, takimi jak koszty transportu, wykonania badań i ekspertyz, koszty postępowania sądowego oraz ewentualnych kar. Ten rodzaj ryzyka minimalizowany jest przez funkcjonujący system zarządzania jakością ISO 9001:2001, w ramach którego obowiązują niezbędne procedury i instrukcje dotyczące kontroli jakości wyrobów i towarów. Dodatkowo, oprawy marki LUG oraz komponenty elektroniczne są poddawane testom bezpieczeństwa użytkowania w wewnętrznym laboratorium. Badane są również warunki termiczne, szczelność opraw (stopień IP), odporność na udary mechaniczne odpowiedzialne za starzenie tworzyw sztucznych (stopień IK), a także wszelkie parametry elektryczne. Jakość wyrobów Grupy potwierdzona jest przyznanymi certyfikatami np. ENEC, GOST.

4.2.15. Ryzyko związane z czasowym wstrzymaniem produkcji w wyniku awarii, zniszczenia lub utraty majątku

W przypadku awarii, zniszczenia lub utraty rzeczowego majątku trwałego lub obrotowego może dojść do czasowego wstrzymania produkcji, a co za tym idzie do niemożności terminowego zrealizowania zamówień złożonych przez klientów. Pogorszenie standardu obsługi klientów i opóźnienie w realizacji zamówień, a w skrajnym przypadku brak zdolności do realizacji zamówień, skutkować może przejściem realizacji zamówień przez podmioty konkurencyjne i w konsekwencji może wywołać zmianę wyników finansowych Grupy Kapitałowej Emitenta. W celu ograniczenia tego ryzyka Grupa prowadzi odpowiednią politykę inwestycyjną, dzięki czemu w parku maszynowym najważniejsze maszyny i urządzenia są zdublowane. Minimalizację ryzyka zapewniają również odpowiednie umowy serwisowe, które gwarantują naprawę maszyn i urządzeń w najkrótszym możliwym czasie lub dostarczenie na czas naprawy maszyn zamiennych.

4.2.16. Ryzyko związane z ochroną środowiska

Grupa Kapitałowa LUG S.A. jest zobligowana do przestrzegania szeregu aktów prawnych zarówno prawa krajowego jak i europejskiego z zakresu ochrony środowiska. Należą do nich przede wszystkim:

- Dyrektywa 2002/95/EC o ograniczeniu stosowania substancji niebezpiecznych w urządzeniach elektrycznych i elektronicznych (RoHS) - Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 27 marca 2007r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących ograniczenia wykorzystywania w sprzęcie elektronicznym i elektrycznym niektórych substancji mogących negatywnie oddziaływać na środowisko (Dz. U. nr 69, poz. 457);
- Dyrektywa 2002/96/WE parlamentu europejskiego i rady w sprawie zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego (WEEE) - Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym (Dz.U. nr 180, poz. 1495) z późniejszymi zmianami, wraz z aktami wykonawczymi;
- Dyrektywa 94/62/EEC o opakowaniach i odpadach opakowaniowych - Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (Dz. U. 01.62.628), Ustawa z dnia 11 maja 2001r. o opakowaniach i odpadach opakowaniowych (Dz.U. Nr 63 poz. 638) oraz Ustawa z dnia

11 maja 2001r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej i opłacie depozytowej (Dz.U. Nr 63 poz. 639) wraz z aktami wykonawczymi;

- Dyrektywa 2006/66/WE w sprawie baterii i akumulatorów oraz zużytych baterii i akumulatorów oraz uchylająca dyrektywę 91/157/EWG è Ustawa z dnia 24 kwietnia 2009 r. o bateriach i akumulatorach (Dz. U. z 2009 r. nr 79, poz. 666).

Za naruszenie przepisów wymienionych aktów prawnych grożą kary, określone w każdym z nich oddzielnie. Grupa Kapitałowa Emitenta w trakcie swojej działalności przestrzega wszystkich wymogów z zakresu ochrony środowiska nałożonych na nią przez akty prawne.

Produkty Grupy wolne są od substancji takich jak ołów (Pb), rtęć (Hg), sześciowartościowy chrom (Cr+6), kadm (Cd), polibromowane bifenyle (PBB) oraz polibromowane etery difenyłowe (PBDE) lub ich ilości mieszczą się w przedziałach dopuszczonych w przepisach. W myśl przepisów Grupa Kapitałowa Emitenta zapewnia zbiórkę, odzysk i recykling opraw oświetleniowych wprowadzanych do otoczenia na terytorium kraju. Są one znakowane zgodnie z wymogami.

Ponadto Grupa Kapitałowa LUG S.A. odbiera od klientów zużyte źródła światła w celu przekazania firmie recyklingowej. Część obowiązków została przekazana, na mocy zawartej umowy, Organizacji Odzysku Sprzętu Elektrycznego i Elektronicznego.

Grupa Kapitałowa LUG S.A. stosuje baterie certyfikowane, zgodne z odpowiednimi normami i odpowiednio oznakowane. Ponadto zapewnia zbieranie zużytych baterii, które są wbudowane w oprawy oraz ponosi koszty ich utylizacji.

Emitent spełnia wymagania prawne stosując kontrolę wszystkich wprowadzanych przez niego opakowań i wymienionych produktów. Prowadzi selektywną zbiórkę odpadów i współpracuje z firmami zajmującymi się recyklingiem, ogranicza ilości odpadów oddawanych na składowisko oraz zapewnia odzysk i recykling odpadów opakowaniowych. Wszystkie wytwarzane przez Grupę odpady są szczegółowo ewidencjonowane z wykorzystaniem Kart Ewidencji Odpadów i Kart Przekazania Odpadu. Spółka terminowo przedkłada wymagane sprawozdania oraz raporty do właściwych organów administracji.

4.2.17. Ryzyko związane z postępowaniami sądowymi, arbitrażowymi oraz postępowaniami przed organami administracji

W 2016 roku Prezes Urzędu Regulacji Energetyki („Prezes URE”), z urzędu, wszczął postępowanie administracyjne w sprawie wymierzenia LUG Light Factory Sp. z o.o., spółce zależnej LUG S.A. ("Spółka"), kary pieniężnej w związku z powzięciem podejrzenia o naruszeniu przez Spółkę obowiązku stosowania się do wprowadzonych w dniach 10 - 31 sierpnia 2015 r. ograniczeń w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej, co, zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt. 3a Ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. - Prawo energetyczne (Dz.U. 2012 nr 0 poz. 1059 ze zm., „Ustawa PE”), podlega karze pieniężnej.

Z przesłanego przez Prezesa URE zestawienia wynika, że LUG Light Factory Sp. z o.o. w bardzo niewielkim stopniu przekroczyła wprowadzone ograniczenia w poborze energii elektrycznej w trakcie dwóch godzin w dniu 10 sierpnia 2015 roku, czyli w pierwszych godzinach pierwszego dnia obowiązywania ograniczenia, które łącznie obejmowało okres 22 dni. Zarząd Spółki złożył w wyznaczonym terminie Prezesowi URE stosowne wyjaśnienia, przedstawiając swoje stanowisko w zaistniałej sprawie. Zarząd LUG Light Factory Sp. z o.o. wskazał na przyczyny przekroczenia wynikające z konieczności zapewnienia bezpieczeństwa pracowników, ochrony środowiska oraz bezpiecznego wyłączenia linii produkcyjnej. Celem wyjaśnienia było możliwie jak najdokładniejsze

przedstawienie Prezesowi URE powodów i minimalnej skali naruszenia ograniczenia w dostarczaniu i poborze energii elektrycznej celem umożliwienia wydania decyzji z jak największym rozeznaniem.

Maksymalna wysokość kary pieniężnej, w związku z ewentualnym naruszeniem ograniczeń w poborze energii elektrycznej, zgodnie z art. 56 ust. 1 pkt. 3a nie może przekroczyć 15% przychodu Spółki osiągniętego w poprzednim roku podatkowym. Ustalając przy tym wysokość kary pieniężnej, Prezes URE uwzględnia stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia oraz dotychczasowe zachowanie podmiotu i jego możliwości finansowe. Emitent w toku trwającego postępowania, w dniu 08.05.2017 roku powziął informację, w której Prezes URE poinformował o niezafatwieniu sprawy w wyznaczonym terminie i wskazaniu nowego terminu wyznaczonego na dzień 27.06.2017 roku.

W zakresie postępowań spornych spółki z Grupy Kapitałowej Emitenta prowadzi wyłącznie spory windykacyjne. Ze względu na wartość przedmiotu sporu nie mają one wpływu na płynność finansową Grupy. W 2016 roku wobec Emitenta ani podmiotów zależnych nie toczyły się inne poza wskazanymi postępowania sądowe, administracyjne i podatkowe mogące mieć istotny wpływ na funkcjonowanie oraz sytuację majątkową i finansową Grupy Kapitałowej LUG S.A.

W zakresie postępowań spornych spółki z Grupy Kapitałowej Emitenta prowadzi wyłącznie spory windykacyjne. Ze względu na wartość przedmiotu sporu nie mają one wpływu na płynność finansową Grupy. W 2016 roku wobec Emitenta ani podmiotów zależnych nie toczyły się inne poza wskazanymi postępowania sądowe, administracyjne i podatkowe mogące mieć znaczenie dla funkcjonowania Grupy Kapitałowej LUG S.A. i stanowić potencjalne zagrożenie.

4.2.18. Ryzyko utraty kluczowych pracowników i kluczowych członków kierownictwa oraz brak możliwości zatrudnienia wystarczającej liczby wykwalifikowanych pracowników

Jednym z kluczowych czynników determinujących rozwój działalności Grupy Kapitałowej LUG S.A., a w szczególności jej dalszy rozwój, ekspansję geograficzną i realizację jej założeń, jest odpowiednia liczba wykwalifikowanych i zaangażowanych pracowników. Zasoby ludzkie Grupy Kapitałowej LUG S.A. stanowią jej kluczowe aktywa w dużym stopniu decydujące o sukcesie dalszego dynamicznego rozwoju. Wiele osób pełniących funkcje kierownicze to osoby posiadające długoletnie doświadczenie w pracy w spółkach Grupy Kapitałowej LUG S.A. Zmiany w składzie kadry pracowniczej, w szczególności kierowniczej obarczone są ryzykiem utraty know-how ekspertów i pogorszenia wyników generowanych przez Emitenta we wszystkich obszarach funkcjonowania. Ponadto istnieje ryzyko, że w związku ze swoim dalszym dynamicznym rozwojem Grupa Kapitałowa Emitenta nie zdoła pozyskać kluczowego personelu w celu uzupełnienia wakatów lub obsadzenia nowo utworzonych stanowisk pracownikami posiadającymi odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie oraz może być zmuszona do poniesienia znaczących kosztów ich zatrudnienia i wyszkolenia.

W celu minimalizacji niniejszego ryzyka Zarząd wdrożył system premiowania oparty na motywacji pracowników w kontekście realizacji jednego wspólnego celu całej organizacji. System funkcjonuje w oparciu o szereg elementów tworzących motywacyjne środowisko pracy. Jego elementem jest coroczny proces „Oceny pracowniczej”.